

Az ásatás eredményei, valamint a földmunkák során végzett szakfelületek alapján a temető teljesen feltártnak tekinthető.

A leletek a KÖSZ szegedi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozást követően a Tornyai János Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Kékegyi Dorottya, Kovács Sándor technikusok, Paja László antropológus.

BÁCSMEGI GÁBOR

227. Ibrány-Kertváros, Temető-tábla (KÖH 51546)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) **Á**

2009. március 30-án az ibrányi rendőrőrsről bejelentés érkezett a nyíregyházi Jósa András Múzeumba, hogy a címben jelzett területen emberi maradványok kerültek elő. A helyszíni szemle során megállapítottuk, hogy a mélyszántással egy temető maradványai kerültek felszínre. A nagy mennyiségű emberi csont – köztük csaknem ép koponya, combcsontok stb. – alapján a temető erősen sérült. A jelenségek, ill. korábbi adattári adatok alapján valószínűsíthető volt, hogy egy Árpád-kori temetőről lehet szó, amit az ásatás is megerősített.

A 2009. március 31. és április 14. között végzett leletmentés során összesen 48 „csontkupacot” (egy-egy teljesen kiszántott sírt) lehetett lokalizálni. A továbbiakban 30 – részben az eke által bolygatott – sírt bontottunk ki, valamint egy objektumrészletet, melyet idő hiányában nem volt módunk feltárni, de esetleg egy ismeretlen korú ház(?) maradványa. A leletanyag meglehetősen szegényes, mindössze néhány S-végű karikaékszer, egy nyitott hajkarika, egy bronzgyűrű, egy esetben pedig kásagyöngyök kerültek elő. A temető kiterjedése a kiásott szelvényeknél jóval nagyobb lehet, amit a dombhát egyéb részein talált csontmaradványok is megerősítenek.

A leletmentés helyétől kissé távolabb, két helyen fémkeresővel egy Mária-érme, valamint 14–15. századi ékszerek előkerültek. Ezekre a területekre idő hiányában nem bonthattunk rá.

Munkatársak: Lukács József, Scholtz Róbert, Tompa György régészek, Szinyéri Péterné, Varga Ágnes restaurátorok, Bakos János, Szmolár Edit technikusok, Mester Andrea gyűjteménykezelő, Kiss László rajzoló, valamint Gosztonyi Tibor, az ibrányi Helytörténeti Gyűjtemény vezetője.

ISTVÁNOVITS ESZTER – JAKAB ATTILA

228. Igar-Vámpuszta, Galástya (KÖH 21918)

(Fejér megye) **B**

A Galástya őskori telepe a 19. sz. óta ismert; e sorok írója 1949-ban vázlatosan felmérte és leírta.¹⁵ 1972–73-

ban Bándi Gábor, Kovács Tibor és F. Petres Éva ásatást folytattak a telep több pontján. A kultúrréteg 180–200 cm vastag, több tapasztott padlójú ház, tűzhely, kemence, gödör került napvilágra a Vátya-kultúra korai és késői szakaszából. A telep élete a koszideri periódussal zárult.¹⁶ A dombot 2009 áprilisában mértem fel feleségem segítségével, Merkl Máté régész egyetemi hallgató közreműködésével. (Az illusztrációt lásd az előző oldalon!)

Igar községtől D-re, a Vámpuszta K-i széle feletti nagy kiterjedésű fennsík D-i sarkában van a Galástya nevű domb, Ny-i aljában néhány lakóház áll. A domb teljes területe a közelmúltban még szőlő volt, most már csak a DNy-i oldalon van szőlő egy kis területen. A plató parlag, csak középen művelnek még egy kis területet. Az egykori parcellák szélét rézsűk jelzik. A domb pereme többnyire elmosódott, D-i vége lebányászott szakadéokban végződik.

Az egykori erődítés maradványait a fennsíktól elválasztó, széles árok jelenti az É-i és K-i oldalon. Azonban ezek részben ma is szántott területek, ezért az árok eredeti alakját nem ismerjük. ÉNy-i és D-i vége eredetileg vízmosásos bevágódás lehetett, ezeket összekötve mélyítették ki az őskorban a dombot védő árkot. A dombtetőn és K-i oldalában nagy mennyiségű bronzkori cserép hever a felszínen. A telep hossza kb. 178, szélessége kb. 50–60 m.

NOVÁKI GYULA

229. Iharos, Temető (KÖH 73253)

(Somogy megye) **Kö**

A jelenlegi temető nem használt, K-i részén a források alapján a falu középkori templomát lehetett sejteni. A feltárás költségét a helyi Önkormányzat fedezte, két közmunkás és az Iharosi Szent György lovagrend több önkéntese segített. Az ásatás céljából azt tűztük ki, hogy megállapítsuk, egyáltalán van-e templomra utaló jel a területen, ill. hogy adatokat nyerjünk annak elhelyezkedésére, méretére.

2009. november 16–20. között egy kb. É–D irányú és egy arra merőleges, D-i falából induló Ny–K-i irányú árkot jelöltünk ki. Az árkokban embercsontokat, koporsózegeket, tégl- és habarcsdarabokat találtunk.

Először a 2. sz. kutatóárokban találtunk egy É–D irányú falat, amely 1,3 m szélesnek és 4 téglasor magasnak bizonyult. Az 1. sz. kutatóárok É-i részén is falat találtunk, ez 3–6 sor magasan maradt meg. A területtől É-ra, a két egymásra merőleges árok találkozásánál próbáltuk követni a falak vonalát. Itt egy újabb, 3. sz. szelvényt nyitottunk. Megtaláltuk a két fal találkozását. Sajnos a K-i fal csak rövid ideig volt magasan követhető, egy idő

15 Nováki Gy.: Fejér megye őskori földvárjai. ArchÉrt 79 (1952) 9, 11.

16 BÁNDI G.: Igar-Vámpuszta-Galástya. RégFüz Ser. I. No. 26 (1973) 11.; F. PETRES É.–BÁNDI G.–KOVÁCS T.: Igar-Vámpuszta-Galástya. RégFüz Ser. I. No. 27 (1974) 9.